

Nr 278.

Av herr **Cederborg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 164, med förslag till lag om ändrad lydelse av 2, 3, 9, 36 och 37 §§ i lagen den 31 augusti 1907 angående stadsplan och tomtindelning.

Kungl. Maj:ts proposition nr 164 med förslag till vissa ändringar i lagen angående stadsplan och tomtindelning upptager den viktiga avvikelse från nu gällande stadganden, att för område tillhörande kronan stadsplan må fastställas utan att vara antagen av stadsfullmäktige eller allmän rådstuga.

Mot det föreslagna nya stadgandet kunna för visso ur städernas synpunkt högst allvarliga betänkligheter framställas, och synes det särskilt betänkligt, att frågan skulle nu drivas fram ensam för sig utan samband med andra föreliggande frågor om ändringar i stadsplanelagen och således utan möjlighet till överblick i vad mån dessa frågor kunna sammanhånga med eller röna verkan av den nu framförda frågan. Mig synes därför bäst vara, att propositionen avslås för att den däri berörda frågan må komma under skärskådande i vederbörligt sammanhang. Men om detta ej kan ske, utan frågan nu drives fram till avgörande, är det åtminstone angeläget, att icke jämte det minskade inflytande på samhällets utveckling förslaget onekligen innebär för städerna, deras intressen samtidigt åsidosättas i annat hänseende. Det till grund för stadsplanelagen liggande kommittébetänkandet upptog, såsom chefen för justitiedepartementet i motiveringen till föreliggande förslag anført, den föreskrift, att om stadsplan fastställts på ansökan av annan än samhälle, det skulle åligga jordägaren att ej mindre upplåta marken till erforderliga i planen upptagna gator, torg och andra allmänna platser, fria från inteckning, än även tillhandahålla gatorna och de allmänna platserna vederbörligen iordningställda och försedda med nödiga avloppsledningar.

Ur motsvarande stadgande i det föreliggande lagförslaget har bestämmelsen om skyldigheten att tillhandahålla gatumarken försedd med avloppsledningar uteslutits, utan att av motiveringen klart framgår avsikten med uteslutningen. Med hänsyn härtill ligger den tolkning nära till hands, att kronan skulle vara befriad från denna skyldighet, en tolkning, som kan antagas vinna ett visst stöd av vad lagrådet anfört vid 9 §.

Att här förutsatta befrielse för kronan innebär en orättvisa mot vederbörande samhälle, ligger i öppen dag. En gatas förseende med avloppsledningar är ju en lika nödvändig förutsättning för vidliggande tomters bebyggande som gatans anordnande i övrigt för sitt ändamål; och den omständigheten, att i 29 och 30 §§ av lagen icke upptagits någon uttrycklig bestämmelse angående avloppsledningar, har sin förklaring däri, att förutsättningen för att framställa yrkande enligt 29 § är, att bebyggandet invid gatumarken framskridit i en viss grad — och före bebyggandet måste ju avloppsfrågan vara ordnad.

På grund av vad jag nu anfört, får jag i första hand hemställa,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition icke i ovan anmärkta del må vinna riksdagens bifall.

Skulle emellertid riksdagen finna det kungl. förslaget böra läggas till grund för en lagändring att nu genomföras, tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen för sin del ville antaga sådan lydelse av det föreslagna nya stycket i 9 § stadsplanlagen, att därav otvetydigt framgår, att det skall åligga kronan att i föreliggande fall tillhandahålla gatumarken, försedd med vederbörliga avloppsledningar, och torde vederbörande utskott vidtaga den formulering av lagtexten, som för ändamålets vinnande finnes erforderlig.

Stockholm den 27 april 1916.

Allan Cederborg.